

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Nr. 3 / 2022

Bymuseets planer

Bestyrelsen har konstitueret sig på et møde den 3. maj 2022. Jeg fortsætter som formand, Bente Thomsen er ny næstformand, og Flemming Jensen fortsætter som kasserer.

På mødet fik vi en overraskelse, da vi hørte, at der er planer om at flytte Bymuseet til Biblioteket på Kulturværftet. Vi havde længe vidst, at Museets administration skulle flytte til Biblioteket, men ikke udstillingerne. Museumschef David Høyer gav os en grundig orientering, og vi var alle mere positive efter denne end inden mødet.

Museet lukker 31. august 2022. »På sigt« vil Museet få det samme udstillingsareal som i dag. Men det nye museum vil først være helt klart i 2026. I de næste 3 år vil der komme særudstillinger på Biblioteket på 2. dæk. Der vil blive gratis adgang, men der vil stadig blive krævet entré på Klarerergården.

Som forening giver det mulighed for at holde foredragene på Biblioteket med bedre faciliteter end i Smedenens Hus. Som bestyrelse har vi udtalt følgende: »Museumsforeningen er positivt indstillet til flytteplanerne og ser mange muligheder derved. Dog med et ønske om, at de hidtidige bygninger anvendes med respekt for bygningens historie«, specielt ønsker vi Bymodellen af Helsingør 1801 som en del af den nye udstilling.

Der er ingen oplysninger om, hvad Karmeliterhuset skal bruges til i fremtiden. Bygningen har historiens vingehus. Jeg håber ikke, at vi nu får 2 tomme »3-stjernede« bygninger i byen: Marienlyst Slot og Karmeliterhuset.

Tom Sinding, Formand

Forsidebilledet

Øresunds Toldkammers segl. Fra dokument i Marstrands arkiv. Foto: Nina Christensen.

NYT FRA DET GAMLE HELSINGØR

Bente Thomsen (ansvh.)

Torben Bill-Jessen

Charlotte Fenger

Tryk: Nofoprint, Vallensbæk

Nyt fra det gamle Helsingør

udkommer med 4 numre
om året i februar, maj,
august og november.

Stof til bladet sendes til
btsnekkersten@gmail.com

Deadline for nr. 4/2022 er
fredag 23.9.2022

Helsingør Museumsforening

Formand: Tom Sinding

Kasserer: Flemming Jensen

David Høyer

Ingrid Dora Jarnbjør

Vibeke Prieme

Carsten Rygaard

Bente Thomsen

Torben Bill-Jessen (suppleant)

Charlotte Fenger (suppleant)

Foreningens hjemmeside:

www.helsingormuseumsforening.dk

Kontingent for 2022:

225 kr. for enkeltpersoner

275 kr. for par

575 kr. for firmaer

Betaling kan ske på:

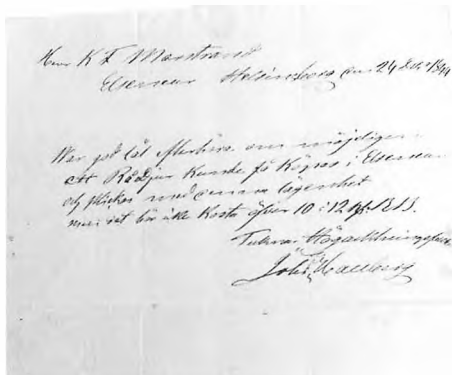
Reg. 2255, konto 1905 639 169

MobilePay nr. 307140.

Fra skibsklarerer Marstrands arkiv

En lille gruppe frivillige arbejder fortsat med at gennemlæse og transskribere skibsklarerer Marstrands fyldige arkiv. Arkivet rummer sager af vidt forskellig karakter. Vi bringer her et par eksempler, transskriberet af Nina Christensen. Fotografierne er ligeledes taget af Nina Christensen.

Rådyr købt i Helsingør

Herr K F Marstrand
Elseneur
Helsingør den 24 Decbr 1844

Var god låt efterhöra om möjeligen
ett Rådjur Kunde få Köpas i Elsenour
och skickas med denna lägenhet
men det bör icke Kosta öfver
10 à 12 Rbd

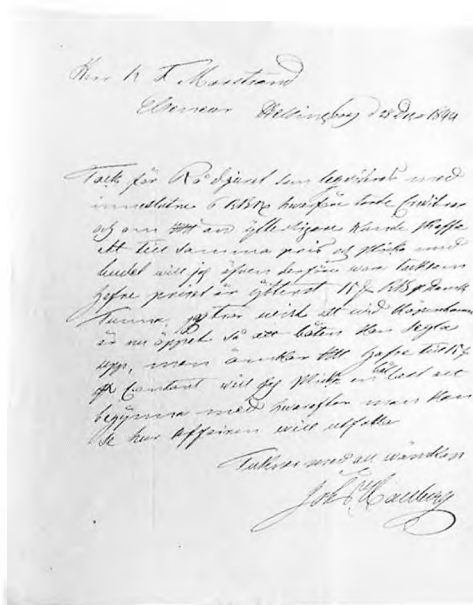
Teknar Höjacktningsfuld
Johs Hallberg

Herr K.F. Marstrand
Elseneur
Helsingør d 28 Decb 1844

Tack för Rådjuret som leqvideras
med indeslutna 6 Rbdl hwarföre tor-

de Crediteras og om HH an ytterligare
kunde skaffa ett Till samma pris ock
sckicka med budet will jag äfven der-
före wara Tacksam
Hafre priset är Ytterst 15 rbd dansk
Tunna, jag tror wist att wid Köpen-
hamn är nu öppet så at båten kan segla
upp, men önskar HH hafre till 15 rbd
Contant will jag skicka en båt last att
begynna med hwarefter man kan se
hur affairen will utfalla

Tecknar med all wänskap
Johs Hallberg

Videretransport

28. april 1845

Paquetten Ørsted til anker ved Hammermøllen (tæt under land)

Hr K F Marstrand

Behag at bestil Dampskibet Herta til at bringe mig til Kiøbenhavn, og at samme så snarest(?) mulig besørget(?),

Ligesom ieg maa bede dem at besørge min Toldsækk Expederet og leveret til Overbringeren som følger med dampskibet her tilbage

Hilses venskabeligst af deres

Ole Michelsen

Kjerstin Petterssons breve

Poststemplet Carlshamn 18 4/9 46

Herren

Herr N: Marstrand

Helsingör

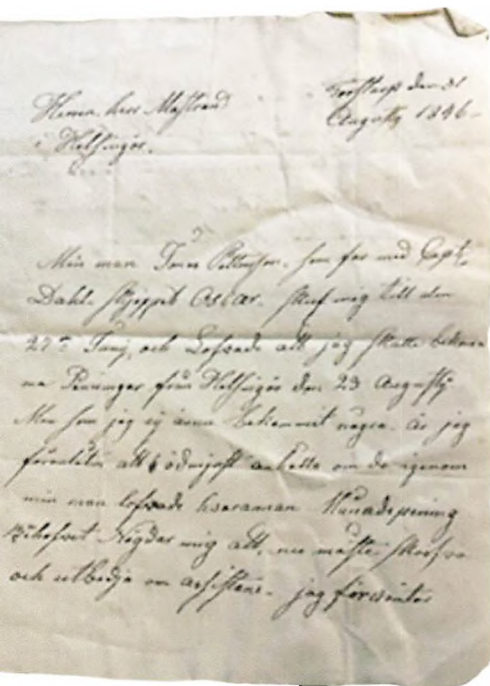
Herren herr Marstrand i Helsingöer

Torstarp den 31 Augusti 1846

Min man Jonas Pettersson. som far med Capt. Dahl Skippet Oscar skref mig till den 27de Juny, och Lofvade at jag skulle bekomma Penningar från Helsingör den 23 Augusty.

Men som jag eÿ ännu Bekommet några är jag at föranlåten att ödmjust an hålla om de igenom min man lofvade hvarannan Månadspenning Behofvet Nöjder mig att, nu måste skrifva og utbedja om assistans. Jag förvänter och förliter mig på Herrens wälvilja i Detta afseende, Då jag med tacksamhet vill genom bref underrätta om riktigheten häraf. Med all Höjaktning tecknar min herres ödmjuka Tjenarinna.

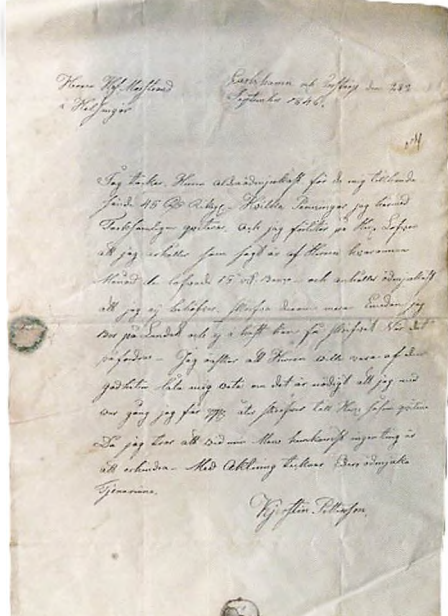
Kjärstin Pettersson

Herren Herr Marstrand i Helsingör
Carlshamn och Torstorp
den 28de September 1846

Jag tackar Herren aldraödmjukast för de mig tillhanda sände 45 rbd. Hvilka Penningar jag härmed Tacksamligen qvitterar. Och jag förlittar på Her Lofver att jag erhåller som sagt är af Herren hvarannan Måned de lofwattade 15rd. Bango _ och an håller ödmjukast at jag eÿ behöfver skrifva derom mera Emedan jag Bor på landet och ej i hast kan få skrifvat När det påfordres_Jag

Kjerstin Pettersson anmodning til Marstrand.

Kjerstin Pettersson takkebrev til Marstrand.

önskar att Herren ville vara af den
Godheten låta mig veta om det er nö-
digt att jag ved var gäng jag får HH:
åter skrifver till Herr: såsom qvitera

Då jag tror att vid min Mans hem-
komst ingenting är att erhindra _ Med
Aktning tecknar Eders ödmjuka
Tjenarinna

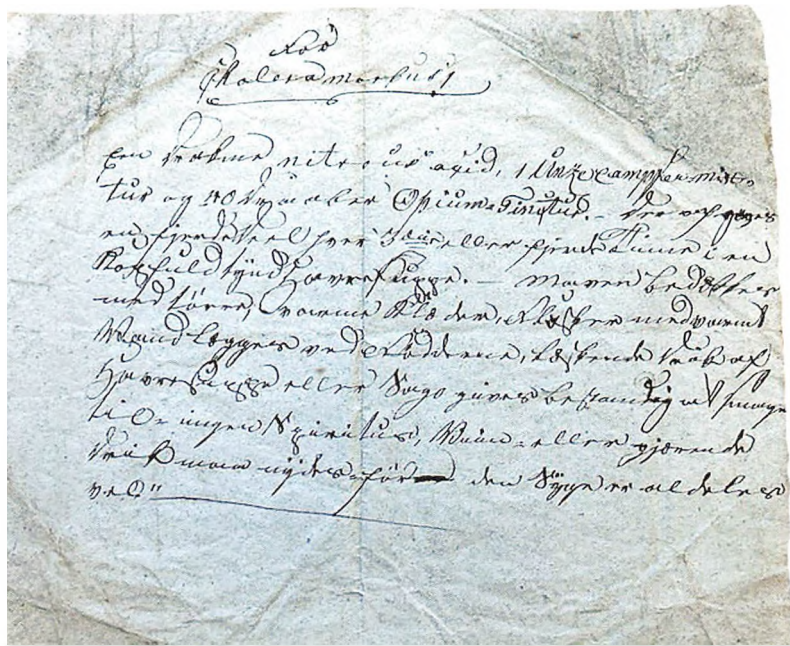
Kjerstin Pettersson

En kur mod kolera

Pro

Cholera morbus!

Con Prokura nitrous aqid, 1 Unze
campher misctur og 40 Dråber
Opium=Tinctur. _ Der af gøres en
fjerdeDeel hver 3dies eller fjerde
Timer i en kopfuld fuld tünd
havresuppe. - Maven bedækkes med
tørre, varme Klæder, Flasker med
Varmt vand lægges ved Fødderne,
læskende Dråk af Havresuppe eller
Sago gives bestandig at smage til.
ingen Spiritus, Viin = eller gjærende
Drik maa nydes = før den Syge er
aldeles vel.

Dokumentet
med opskriften
på kuren mod
kolera. Fra Mar-
strands arkiv.

Hvad et prospektkort-album kan fortælle

Af Marianne Petersen-Braun

Den 24. december 1624 udsendte Christian 4. en » Forordning for Postbudde« som populært kan kaldes postvæsenets fødselsattest. Heri beskrives etableringen af 9 større postruter samt indsættelsen af fodbude til distribution af breve. I de næsten 300 år op til begyndelsen af det 20. århundrede er postvæsenet i Danmark blevet en institution, hvis udvikling viser forandringen af samfundet og dets behov for kommunikation.

I 1906 forærede Emanuel Lauritz Theodor Madsen (1882-1967) sergent ved 18. Bat. 2. Komp. på Kronborg et prospektkort-album til sin forlovede Karen Johanne Eleonore Christine Ulrichsen (1889-1968) der arbejdede som tjenestepige hos Kaptajn Streibig i Villa Kig Ud på Kongevejen (nu Kongevejen 46, Helsingør, stadig med navnet i gavlen).

Han sendte mere end 300 postkort med mange forskellige motiver, dog overvejende fra Helsingør mellem 1906 og 1920.

Dengang var der postudbringning to til tre gange dagligt i Helsingør. Det kan ses, at der i et postkort fra første udbringning om morgenen blev inviteret til at mødes samme aften. Et kort dateret den 20.06.1906 har teksten:

Kære Karen, kom i aften hvis Du kan, ellers kom i morgen kl. 4. Venlig hilsen Emanuel.

Kortets motiv er signalstationen på Kronborg.

Emanuel Madsen sendte tre til fire kort til Karen om ugen. Desværre har vi ikke hendes svar og heller ikke breve, der blev refereret til.

At specielt postkort blev så populære skyldtes både den moderate pris ved forsendelsen og den meget effektive postuddeling.

Den monetære omstilling i 1875 fra rigsdaler og skilling til kroner og øre krævede (dog) en tilpasning af portoen, så skillingeværdien svarede til ca. 8 øre. Rigsdagen ville ikke sætte portoen op til 10 øre, og postvæsenet ville ikke sætte den ned til 5 øre. Et kompromis blev endelig fundet: I mellemtiden var der truffet internationale aftaler

Emanuels dedikation til Karen i albummet med prospektkort.

Postkort af Kronborg Slotsgård, til dels beskrevet på motivsiden.

i verdenspostforeningen (Union Postale Universelle) om håndteringen af postkort og breve. I Danmark kunne man derefter på postkontoret (og i kiosker og hos boghandlere) købe et postkort til 8 øre, hvoraf 5 øre var porto.

Dette bidrog til postkortenes succes som kommunikationsmiddel. Postkortene oplevede en slags »guldalder« i årene mellem ca. 1905 og 1915, både hvad mængden af sendte postkort angik og som samlerobjekt i prospektkortalbummer som Karen Ulrichsens. Desuden blev de en lukrativ forretning for små og store forlag og bogtrykkerier.

Mange af de postkort, Emanuel Madsen sendte, er aftaler om at mødes enten samme dag eller den næste, om skiftende vagter på Kronborg, ømme fødder på grund af lange marcher samt familiebesøg. Således er det overvejende korte glimt af en ganske almindelige hverdag, nærmest sammenlignelig med nutidens SMS-budskaber.

Det var begrænset, hvor meget der kunne stå på et kort, særlig fordi kortsiden i de første år var forbeholdt modtagerens adresse. Det førte til, at motivsiden ofte blev fyldt med tekst. Senere blev der dannet to rubrikker på

kortet, en til »correspondence« og en til adressen.

Der er dog bemærkelsesværdige undtagelser, hvad indholdet på kortene angik.

Den 11.09. 1909 skriver Emanuel følgende:

BREVKORT - CARTE POSTALE

11.09.1909

Frk. Karen Ulrichsen

Adr. Hr. Kaptajn Streibig

Villa Kig Ud

Kongevejen

Her

Kære lille Karen

I gaar aftes gik jeg til ro kl. 8, men da kl. var 11, maatte jeg skyndsomst op igen, da pludselig Brandklokken lød og Brandsignal blæstes i Gaarden. Der var udbrudt Ild i Søndre Fløj og jeg maatte altsaa som Brandmand deltage i Slukningsarbejdet, men Ild var der ikke noget af, thi det var en blind Alarm. Brandvæsenet fra Helsingør mødte med Dampsprøjten og deltog i Arbejdet. Ingen vidste noget, og derfor kom det noget overraskende for Beboerne herude. Den store Lygte midt i Gaarden brændte og sendte sit matgule Skær ud over Slotsgården saa det kunne godt for folk, der lige vaagne- de og saa ud i Gaarden, se ud som om det var Kronborg der brændte. Mandskabet maatte bære alt deres Tøj ud i Batterierne, og senere deltage i Arbejdet. Kl. 12 var Øvelsen endt og Brandmandskabet fra Byen afmarcheret. Meget mere om denne Brandnat, men

det kan Margrethe (Emanuel Madsens søster, der boede på slottet) fortælle Dig når Du kommer herud på Onsdag. Lev vel til vi ses på Onsdag. God nat og sov godt min skat. Din hengivne Emanuel.

Postkortet kom frem, selv om adressen set med nutidens øjne var mildest talt utilstrækkelig. Hverken husnummer eller by er angivet.

Ud over at kunne følge Emanuels og Karens hverdag får vi dog også indblik i særlige begivenheder i deres liv:

Emanuel Madsen skriver den 17. november 1911.

Kære lille Karen

Du længes vel snart efter at høre noget fra mig, men gudskelov er vi da snart færdige med dette Skriveri, og så kan vi da tale sammen. Jeg tror, lille Karen, at vi skal tage den Lejlighed i Alleen, for hos Rusch (?) er der ikke spor af Sol, og så kan vores Planter ikke trives. Jeg vil vente en Dag endnu, og se om det ikke skulle lykkes for mig at finde en anden, men Udsigterne dertil er ikke store, men den vi har er også stor nok til os og vi skal nok få det hyggeligt, lille Karen. Bare det snart var den 1/11, for saa kunne vi da tales ved, nu da der er så meget at tale om. Men nu er det da heldigvis snart slut.*

Du kommer vel på Onsdag eller Du har maaske ikke fri, men saa faar jeg det nok at vide.

Din hengivne E.M.

*(*Allegadé nr. 19, 3. sal)*

Helsingør Havn med dampfærge.

Emanuel og Karen blev viet i Kronborg Slotskirke den 2. december 1911 efter at have mødtes og korresponderet siden 1906.

Parret blev boende i Helsingør indtil 1920, da kompagniet på Kronborg blev nedlagt og Emanuel forflyttet til Sønderborg i forbindelse med genforeningen.

Hvad fortæller postkortenes motiver om Helsingør? Og hvad fortæller de om afsenderen?

I postkortenes glansperiode finder vi motiver med alt: Fra royale personer, skuespillere, til scener fra soldaters dagligliv og feltlejre samt landsby-perspektiver og enkelte private huse, endda et postkort med foto af Karens forældres kolonihavehus »Elsely« i Vangede.

De fleste af Emanuels postkort fra soldatertiden i Helsingør var gengivelser af steder, som tydeligt karakteriserer Helsingør.

Han var soldat med liv og sjæl, født og opvokset på Kronborg. Det spejler sig i hans valg af Kronborg som motiv og i hans tjeneste som soldat.

Kronborg

Kronborg er repræsenteret i samme store omfang som i dag, dog også med aspekter, vi ikke finder i dag: Kronborg fra forskellige vinkler, set fra havnen eller havet, Kronborg slotsgård set fra telegråftårnet, riddersalen, malerisamlingen, Kronborg slotsportal, Kronborg kirke med orgel, Kronborg fyrtårn, Mørkeport, Holger Danske i Kronborgs kasematter, fæstningsgraven, signalstationen, flagbatteriet saluterer for den engelske flåde i september 1905. Desuden findes officersskolen og sekondløjtnantsskolen som motiv.

At kortene ikke kun blev brugt til aftaler etc., fremgår af to kort sendt den 26.06.1911 med teksten:

Kære lille Karen, da der er udkommet 2 Billeder af Fængslet på Kronborg, sender jeg dem for at du kan indlemme dem i din samling. Din hengivne Emanuel

Karnappen med tilgitrede vinduer, hvor Caroline Mathilde sad fængslet.

Kirkerne og Karmeliterklosteret

Disse middelalderlige bygninger, som er væsentlige vidner for Helsingørs historiske betydning er kun repræsenteret med nogle få postkort: et kort viser Sct. Mariæ Kirkes portal og en fløj af Karmeliterklostret og er beskrevet som »Sortbrødre Klostret i Helsingør«, et andet optaget i en lidt anden vinkel med »Fra Sortbrødre Klostret i Helsingør«. Et tredje kort formidler et indtryk af den arkitektoniske sammenhæng mellem kirkerne og klostret i bybilledet.

Marienlyst Slot

Marienlyst Slot og dets forløbere og historie er veldokumenteret og udførligt beskrevet. Den klassicistiske bygning har haft mange maleres bevågenhed og er følgelig også brugt som motiv for postkort. I den foreliggende samling findes dog kun et enkelt eksemplar, som viser tilkørslen til slottet set fra syd.

Marienlyst Slot (Knud Nielsens Forlag, eneret).

Marienlyst Badehotel

Marienlyst Badehotels omskiftelige skæbne er beskrevet udførligt og er stadig emne for diskussion i byen.

I denne samling dokumenterer flere postkort hotellet med forskellige motiver dets forandring gennem årene, hvad arkitekturen angår. Dette vidner om stedets betydning for den voksende turisme.

Marienlyst Badehotel.

Moderne Tider

Togforbindelsen mellem Helsingør og København blev etableret i 1864, først med banegård ved Trækbanen.

Den nuværende banegårdsbygning, i »Hollandsk renæssancestil« blev bygget i årene 1889-1891. Kystbanen, der blev etableret i 1897 og Helsingør - Hornbækbanen, etableret i 1906, gjorde banegården til et knudepunkt for handel ogandel. Dets betydning er dokumenteret ved navngivning af vejen dertil som Jernbanevej. Og hotellet skråt overfor banegården blev til Jernbanehotellet og Café og Konditori La Promenade (beliggende på hjørnet af Jernbanegade og Bramstræde, det nuværende Hotel Skandia og Restaurant Hai Y) viste de trætte rejsende mulighederne for en behagelig pause.

Havnen og Dampfærger

Efter at havnen i Helsingør blev udvidet henholdsvis i 1860-62 og 1876-

86 voksede dens betydning for transport af gods og mennesker, særlig efter dampfærgeren optog den regelmæssige drift fra 1892.

Et enkelt postkort viser Helsingør Havnepanorama, til dels med bygninger, der ikke eksisterer mere.

Parti fra havnen.

De fleste postkortmotiver fra Karens prospektkortalbum findes stadig – dog nu med ændret perspektiv og anden fotografisk teknik.

Der er dog nogle motiver, som ikke har været kendt i mere end mands minde:

Havnekiøskan i Helsingør.

At der stod en »Havnekiosk« ved kafen ved Jernbanehotellet, som hjalp tilrejsende med at orientere sig, er dokumenteret med et kort.

Et andet kort viser et ud af fire motiver af »Hamlets Grav monument«, motiver som heller ikke eksisterer mere.

»Lindegaarden« er der stadigvæk som bygning, men er ikke mere aktuelt som postkortmotiv. Det samme gælder for »Julebækhus«.

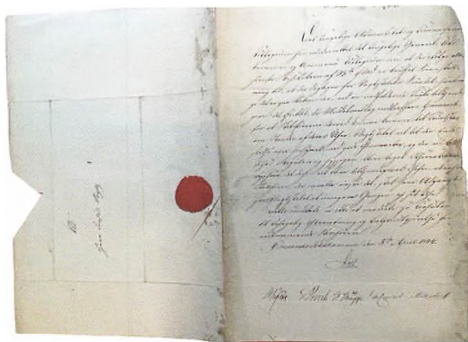
Med stor tak til Kjeld Damgaard for kildemateriale og rådgivning angående manuskriptet.

Uhrene på Sundet

Dette dokument stammer også fra skibsklarerers Marstrands arkiv. Det er sendt til Marstrands kontor fra Det kongelige Toldkammer. Det viser en af de pligter, vagtskibene i Sundet havde. Marstrand havde i sagens natur hyppig kontakt med mange forskellige skibsførere. Teksten er transskriberet af Nina Christensen.

No 836 pr 8/4 1844

Det kongelige Admiralitets og Kommissariats Kollegium har underrettet det Kongelige General **Toldkammer** og Commerce-Kollegium om, at der ifølge allerhøieste Resolution af 23de f.m.d. er truffet foranstaltning til, at der dagligen fra Vagtskibet i Sundet, sålænge det er på Station der, ved en nedfaldende Kugle tilkjendegiver det Øieblik, da Middelmiddag indtræffer i Greenwich, for at Skibsførerne dermed kunne komme til Kundskab om standen af deres Uhr. Vagtskibet vil til den Ende stedse være forsynet med gode Chronometre, og der vil til disses regulering hyppigen blive taget observationer ligesom det derfor vil blive tilkjendegivet Chefen, at enhver Skibsfører, der måtte ønske det, skal have adgang til på Vagtskibet at corrigere Gangen af sit Uhr.

Dokumentet vedrørende Uhrene i Sundet.

Dette undlade vi ikke at meddele hr Consulen til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for vedkommende Skibsførere.

Øresunds Toldkammer den 8de April 1844
Holm

Winfersen(?) J(?)Prosch (H?)Shuppe
J de Coninck I Walterstorff

Helsingør Museumsforening afholder i efteråret 2022 TRE FOREDRAG, i henholdsvis september, oktober og november. Foredragene begynder kl. 14.00. De afholdes på Kulturværftet i Helsingør på 1. sal.

Der er gratis adgang til foredragene for Museumsforeningens medlemmer. Gæster betaler en entré på 50 kr.

Lørdag den 24. september kl. 14

Jan Horn: Landliggere og litterater i Nordsjælland

»Landliggere og litterater – træk af Nordsjællands kulturhistorie« er titlen på et næsten færdiggjort værk, som omhandler fritidsliv og landliggeri i Nordsjælland op igennem tiden. I Reformationens tid samler kongemagten i Nord-

sjælland besiddelser, som efterhånden bliver kongens domæne og legeplads. Der opstår efterhånden en adskillelse imellem arbejde og fritid, som forplanter sig til stadig større dele af befolkningen. Først aristokratiet, siden borgerskabet og arbejderklassen. Nordsjællands udvikling beror på et udvidet samspil imellem hovedstaden og et voksende fritidsliv, som også kommer til udtryk i natursyn og en lang række litterære ytringer, der anvendes som kilder til at belyse den historiske udvikling. Herman Bang, Holger Drachmann og mange andre før og efter dem har tematiseret naturoplevelsen og landliggerlivet. Der gives prøver på det i foredraget. Et større værk om arkitektur og stilhistorie er godt på vej. Herunder en særskilt del om modernismen i nyere tid med titlen »Modernismen, drømmen om det gode liv«

Jan Horn Petersen er forfatter, lektor, og cand. mag. i fagene dansk og historie med mangeårig ansættelse på Espergærde Gymnasium og HF.

Sideløbende projektmager i forskellige sammenhænge, bl.a. åbningen af Øresundsbroen i år 2000. Skribent på www.Oresundstid.dk, et frit tilgængeligt site om Øresundsregionens kulturhistorie.

Villa Carlo på Strandvejen i Hellebæk-Ålgårde omkring år 1900.

Lørdag den 22. oktober kl. 14

Mogens Fenger: Helsingør, porten til Østersøen

Kong Erik af Pommern ville være herre over adgangen til Østersøen. Han byggede sin fæstning Krogen for at kunne tvinge skibe på vej ind og ud til at betale told.

Og han gav han Helsingør omfattende stadsprivilegier. Det var i 1426. Men da havde handelsfartøjer allerede i århundreder ført varer mellem Østersø og Vesterhav. Så hvorfor først Erik af Pommern i 1426?

Erik af Pommern. Statue på Axeltorv af billedhuggeren Einar Utzon-Frank. Kilde: Commons. Wikimedia.org.

Og når kong Erik ville sætte prop i Øresund og lukke op og i og kræve afgift, hvorfor omgik sø-handelen det så ikke bare ved at sejle gennem Storbælt og Lillebælt?

Det vil sige: Hvorfor fik Helsingør den betydning, den fik omkring 1426? Vi søger svarene i konflikterne mellem kongemagt og hansestæder om herredømmet over handelsvejene mellem Østersøen og Skagerrak i en tid, da Skånemarkedet havde afgørende betydning.

Mogens Fenger er cand. mag. i historie og kristendomskundskab), lektor em. fra Rungsted Gymnasium og har særlig interesse for Europa i middelalderen.

Lørdag den 19. november kl. 14

Kim Aris-Sørensen: Knoglefund fortæller – glimt af Nordsjællands fortid

Foredragets titel er identisk med titlen på en bog, som foredragsholderen udgav i 2021 sammen med sin søn. Bogen er udgivet af Museum Nordsjælland med støtte fra Nationalpark Kongernes Nordsjælland og henvender sig primært til beboere og besøgende i

nationalparken. Formålet er at give en større indsigt i landskabets natur- og kulturhistorie og dermed bidrage til en større glæde ved besøget.

Bogen og foredraget benytter nordsjællandske knoglefund til fem nedslag i lokalhistorien begyndende under sidste istid for 30.000 år siden og sluttende med middelalderen for 800 år siden.

Det bliver til *en mosaik af natur- og kulturhistoriske fortællinger*, der tilsammen vidner om store forandringer og udfordringer på relativt kort tid for dyr og mennesker, først og fremmest drevet af globale klimaforandringer, men efter landbrugets indførsel også mere og mere af menneskeskabte forandringer.

Kim Aris-Sørensen er lektor emeritus, ph.d. & dr.scient. og har et indgående kendskab til udviklingen af Danmarks natur fra istid til nutid erhvervet gennem mere end 30 år som leder af Zoologisk Museums Kvartærzoologiske Samlinger ved Københavns Universitet.

9.500 år gammelt ulvekranie fundet af Frederiksværk Stålvalseværksarbejdere i deres tørvegrav ved Ramløse Søkrog i 1945 (Foto: Phillip Nørgaard).

Historiens Dag i Helsingør

lørdag 3. september 2022

Museerne Helsingør og Helsingør Museumsforening arrangerer i år en »Historiens Dag«, som foregår lørdag den 3. september kl. 11-15 i det centrale Helsingør.

Murmaleri fra Helsingør. Foto: Carsten Nielsen.

I løbet af dagen vil der på Kulturværftet være tre foredrag, som handler om Helsingørs historie på forskellige tidspunkter.

Foredragene foregår på 1. sal på »Dækket«. Foredragene varer ca. 45 minutter.

Foredrag på Kulturværftet

Kl. 11.00 vil Erik Gøbel tale om Sundtolden.

Erik Gøbel er historiker og seniorforsker i Rigsarkivet i København. Erik Gøbel har et omfattende forfatterskab bag sig og har senest udgivet

»Under sejl til Asien, Afrika og Amerika, 2021«.

Kl. 13.00 taler Ulla Kjær om Marienlyst Slot. Ulla Kjær er dr.phil i kunsthistorie, museumsinspektør og seniorforsker på Nationalmuseet.

Ulla Kjær har bl.a. skrevet bogen »Nicolas-Henri Jardin – den danske klassicismes fader, 2015«.

Kl. 14.00 taler Jakob Seerup om »En søofficers oplevelser i 1700-tallets Helsingør«.

Jakob Seerup er cand.mag. i historie, ph.d. i flådehistorie og ansat som museumsinspektør ved Bornholms Museum. Jakob Seerup har beskæftiget sig meget med vagtskibene i Sundet.

Arrangementer i byen

Skibsklarerergården er åben kl. 11-15, og der vil være arrangementer for børn.

Kl. 12.00 står historikeren og forfatteren Birgitte Jørkov for en rundvisning i byen med titlen »Helsingørs historie for begyndere«. Den vil i høj grad tage udgangspunkt i byens murmalerier.

Kl. 13.00 står volontør Henrik Hey for en historisk vandring på Helsingør Kirkegård med særligt henblik på »Skibsklarerernes gravsteder og gravmæler«.

Vandringerne begynder ved Kirkegårdens kontor, hvor der fortælles om begravelser i og omkring byens to gamle kirker fra middelalderen og indtil 1580. – Da anlagdes en Assistens Kirkegård, hvor den ligger i dag – dog med senere betydelige udvidelser til de nuværende 15 tønder land.

Herefter vandres ned over Kirkegården, hvor der dvæles ved skibsklarerernes gravsteder, herunder de man-

ge engelske fra 1800 -1850, mindesten for færgemanden Lars Bache og gravmælerne over Wibroe og Tvede.

Varighed: 1-1½ time

Tilmelding til Kirkegårdens kontor 4921 0589 senest fredag d. 2. sept. kl 12.00. Max 25 deltagere.

Mødested: Kirkegårdens kontor, Møllebakken 6, lørdag d. 3. sept. kl 13.00

Alle dagens arrangementer er gratis. Programmet er med forbehold for justeringer.

Spar Nord har ydet økonomisk støtte til »Historiens Dag«.

Ekstraordinær generalforsamling i Museumsforeningen

I forbindelse med efterårets første foredrag indkalder Helsingør Museumsforening til ekstraordinær generalforsamling lørdag den 24. september 2022 kl. 14.00 på Kulturværftet i Helsingør, idet regnskabet p.g.r.a. kassererens sygdom ikke kunne godkendes ved den ordinære generalforsamling.

Dagsorden

1. Valg af dirigent og referent
2. Godkendelse af det reviderede regnskab
3. Bestyrelsen foreslår ændringer i Foreningens vedtægter
4. Evt.

HISTORIENS DAG I HELSINGØR

LØRDAG DEN 3. SEPTEMBER 2022 KL. 11-15

